

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2019. június 6.
(csütörtök)

Földvári Tibor

A HADVISELÉS TÖRVÉNYE

Énekek: 138; 393

Alapige: 5Mózes 20,1-4

Mikor hadba mégy ellenséged ellen, és látsz lovakat, szekereket, náladnál nagyobb számú népet: ne félj tőlük, mert veled van az Úr, a te Istened, aki felhozott téged Égyiptom földről. És mikor az ütközethez készültök, álljon elő a pap, és szóljon a népnek; és ezt mondja nekik: Hallgasd meg Izráel! Ti ma készültök megütközni ellenségeitekkel: A ti szívetek meg ne lágyuljon, ne féljete, és meg ne rettenjete, se meg ne rémüljete előttük; mert az Úr, a ti Istenetek veletek megy, hogy harcoljon érettetek a ti ellenségeitekkel, hogy megtartsa titeket.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, az Úr Jézus mennybemenetele, a Szentlélek kitöltése üdvtörténeti eseményei számunkra azt hirdetik, hogy dicsőségesen uralkodó Isten vagy, mindenható – Jézus Krisztusban és Jézus Krisztus által – és mégis nagyon közel mihozzánk is személyesen a gyülekezetben, sőt az egész világon, hiszen Szentlelked által jelen vagy.

Imádunk téged, Atyánk, mert a Szentlélek Isten munkája az ígén keresztül és csakis az ígén keresztül valósul meg. Hódolunk előtted, hogy ez az ige nekünk anyanyelvünkön is hozzáférhető, még a mobiltelefonra is letölthetjük. Köszönjük, hogy a szívünket is betöltheti még mélyebben és áldunk, hogy csakugyan ez határozza meg a hétköznapiakat is.

Most is énekeltük a zsoltár szavaival, minden csudadolgot és minden apró, hétköznapi tetteidet is te a te isteni terved szerint végzed akaratomnak, célnak megfelelően. Köszönjük, hogy ebben mi is részesek lehetünk.

És ha vannak is, akik esetleg gyűlölnék, te őket is meggyőzheted. Köszönjük, azt a csodát, amikor nem elvesznek akár mindörökre is talán, hanem ők is megmenekülnek, mert hozzád térnek.

Kérünk, hogy mint gyülekezeti közösség, ma is hadd láthassunk Jézusban a hirdetett ígén keresztül is. A te ígéreted szerint isteni közelséged hadd járjon át bennünket Szentlelked által.

És munkáld, hogyha a mai napnak bármilyen terhe, nehézsége még mindig rajtunk lenne, nyomasztana, hadd szabaduljunk fel, lehessünk boldog hívő emberek, örvendezzünk tebenned, gyönyörködjük tebenned Jézusért, Jézusban és Jézus által.

Hallgasd meg az imádságunkat is őerte, Atyánk.

Ámen.

Igehirdetés

Magyar népünk történelmében szinte mindig túlerővel szemben kellett harcolnia a katonáinknak háborúk, szabadságharcok idején. Hősök harcoltak győztes hadsereggént, és ez akkor is igaz volt, hogyha a háborút talán elveszítették, de tanulhattuk, hallottuk éppen most is a Nemzeti Összetartozás Napján Sátoralja-újhelyen egy megemlékezésben a Rákóczi szabadságharcra utalva, hogy mégiscsak győztesek lehettek, noha győzött az ellenfél, az ellenség, de mi is tapasztaljuk a szabadságharcoknak az eredményeit, áldásait. Olyan jó volt hallani a Rákóczi zászlaján szereplő kifejezést: Cum Deo pro Patria et Libertate / Istennel a hazáért és a szabadságért – és magyar népünk tapasztalhatta, mit jelent bátran harcolni.

Az is biztos, hogy a mi harcainkban is voltak olyanok, akik a Szentírás alapján mentek harcba hittell, de milyen lehetett Isten népének a harca és milyen lehet az a harc, amit a Biblia alapján az újszövetségi nép is harcol. Az ószövetségi nép életében a szó szoros értelmében voltak háborúk – és alapvetően a kijelentésben itt erről szól –, de az újszövetségi hívő nép életében is vannak és lesznek háborúk, csak ezek a lelki harc részei Jézus eljöveteleig. A Bibliában is nagyon sok harcról lehet olvasni, ahol hősökről, győztes hadseregről, az Úr hadseregéről olvashatunk nagyon drága történeteket. Legtöbbjüket talán még el tudnánk mondani a gyerekeknek is.

Meglepő volt számomra, illetve bátorítóan meglepő, hogy az összes ilyen lelki harc, háború mögött levő igei alapelv és bátorító kijelentés a Mózes törvényében lett leírva. Úgy látta az Úr, hogy a Szentírásban, a Kijelentésben ne csak történeteket olvassunk harcokról, hanem ezeknek a harcoknak az igazságát, a jelentését megfogalmazó törvényi kijelentésben is legyen ott.

Ebben a 20. részben hallhattuk tehát itt a négy versben a hadviselési törvényt. Ha a folytatást is néznénk ma, akkor a hadmentességi törvényt – kiknek nem kellett harcolni vagy kik nem akartak harcolni –, aztán arról is volt szó a törvényben, hogy a harcok során hogyan kell könyörületességet gyakorolni, akik iránt lehet, hol kell Istennek az ítéletét végrehajtani irgalom nélkül, de hogy még a fák iránt is miért is kellett komolyan venni Istennek a parancsát.

Nagyon kifejező, hétköznapi leírás, viszont nagyon mély igei elvek vannak Isten hadviselési törvényében. Két gondolatban nézzük meg itt a négy versben szereplő üzenetet. Mindkét gondolatot meghatározza az, hogy túlerővel, nagyobb létszámú ellenséggel szemben folytatott harcról van szó, ezért kisebbségben van Isten mindenkori népe, de a kisebbségben mégis tapasztalva, hogy 'de az Úrral', illetve ha kisebbségben is, de bátorsággal, 'mert az Úrral'.

Kisebbségben, de az Úrral – ez az első gondolat. Itt azon lesz a hangsúly, amit lát a mindenkori Isten népe, amikor háborúznia kell. Az ószövetségi időben fizikai

értelemben való ellenségről is. Az újszövetségi nép életében hogy szoktad átélni? Fizikai értelemben vett ellenség ellen harcolsz vagy lelki értelemben vett ellenség ellen? Nem is mindegy a kérdés, hiszen a lelkieket nem lehet látni. Itt mégis arról van szó, hogy lát valamit majd Isten népe. Ezért is fontos tisztázni, mit jelent 'kisebbségben, de az Úrral' az újszövetségi nép életében is ez a harc.

Fontos tehát, hogy Isten törvényében, a Tórában a hadviselésről is kijelentést ad az Úr. A láthatók színterét is, és a láthatatlanok színterét is egyaránt bemutatja. Ami most nekünk fontos mindenképpen, és ezen van a hangsúly itt, hogy a láthatók színterén Isten, az Úr milyen értékítéletet mond el az ellenségről népe számára. Isten értékítélete szerinti és Isten kijelentése szerinti látható dolgok az ellenség. Ezért kezdte így: „Mikor hadba mégy ellenséged ellen, és látsz lovakat, szekereket, náladnál nagyobb számú népet.”

Már ebben is bátorítás és erősítés lehet, ebben az egyszerű tényben az üzenetre nézve, hiszen benne van, hogy nemcsak a szemmel való látásról van már akkor szó, hanem az Isten kijelentése, a törvényben adott szinte parancsa miatt a lelki szem látásáról is: látod a lovakat, szekereket, a nagyobb számú népet a szemeddel, de az isteni kijelentés alapján látod. Máris lehetne gondolni sok drága történetre vagy más mózesi kijelentésekre, amik előtte leírtak. Úgy látni, azt látni, akkor látni, ahogy, amit és amikor az Úr látja – ez a kijelentés fényében való lelki látás, miközben a testi szem is látja.

Izrael népe ebben az időben csak gyalogos katonákból állt. Izraelnek nem voltak lovai, még kevésbé lovas szekerei. Annál inkább az ókori népeknek, akár a kánaáni népeknek, akikhez készültek bemenni, hogy elfoglalják, akár majd a későbbi történelem során mindazok a népek, szomszédos népek és általában összefogva meg nagy birodalmak. Lovas szekerek – ókori tankok ellen a gyalogos katonák.

Emlékszünk, hogy Gedeon idejében mekkora volt a számszerinti különbség? 135 ezren voltak a midiániták és a hozzájuk csatlakozott sokak. 32 ezerről indult. 135 ezerben a 32 ezer...? És tegyük hozzá, utána 10 ezer lett (135 ezer – 10 ezer), és utána a végén háromszázan maradtak. Én a legutolsót hadd mondjam: a 300 kontra 135 ezer, az egy katonára 450 midián katona jutott. De ők harci tevékkel, nem is csak lovakkal. Tehát egy katona négy és fél századnyi tankos századdal szemben kell, hogy harcolni menjen. És abban a történetben is ugyanazok az igazságok, alapelvek mentek végbe, amikről itt a törvényben szó van. Egy katona lát négy és fél századnyi tankos sereget, és őellenük kell harcolni.

Ez a látás. De milyen az Úr értékítélete szerinti látás? Újra mondom: már maga a bátorítás ebben a kijelentésben, hogy itt van, az üzenet szempontjából valóban hihetetlen erőforrás lehet, de ez csak az indulás. Amennyiben ez a jellemző, Isten mit akar mondani ehhez kapcsolódóan?

Amikor kiálltak az ókori hadseregek, hogy egymás ellen harcoljanak, annak megvolt a menete. Amikor hadba mégy és még nem is álltak föl a harctéren a frontvonalba, csak látják egymást az ellenséges seregek. Aztán pedig nemsokára majd fölállni a frontvonalba és amikor elhangzik a vezényszó, akkor elindulni először csak lépésekben, aztán valószínű futva. A tankok ellen a katonák. Izrael honfoglaló és honvédő háború idején is egyaránt ez volt a jellemző. Józsué könyve, Sámuel két könyve, Királyok, Krónikák könyvei beszélnek ismerősebb történetekről.

A HADVISELÉS TÖRVÉNYE

Ebben a kijelentésben, és ez alapján tehát elmondható, hogy azt kellene furcsállni Izrael hadseregének és az egyes katonának is – hogyha csak egy katonáról lenne szó, akármilyen hősről is –, hogyha ők lennének nagyobb létszámban. Izrael katonáinak mindig csodálkozni kellett, hogyha olyan hadsereggel kellett harcolni, akik kisebb létszámúak voltak, mint ők.

Nem tudom, emlékszünk-e olyan történetre, ahol kisebb létszámú hadsereg ellen kellett menni Izraelnek? Mert nem sok van. Én tulajdonképpen csak egyről tudok, ami ismerősebb számomra is, amikor Ai ellen kellett harcolni menni Jerikó után. Ha emlékszünk, pontosan akkor hatalmas veszteséget élt meg Izrael katonasága. Azt is mondták Józsuénak, hogy nem kell, hogy menjen az egész hadsereg, hát az csak egy kisváros, alig vannak katonák, simán elfoglaljuk. Csak előtte Ákán vétkezett és az Ákán bűne miatt az Úr ezzel ítélte az egész népet. De a népnek, a katonáknak vagy a katonai vezetőknek a gondolkodása azért mégiscsak leleplező a Szentírás alapján, hogy azt mondták, hogy hát kevesen vannak, nem is kell igazán mindenkinek menni harcolni.

Fontos, hogy nem erről beszél a hadviselési törvényben az Úr. Ha esetleg kisebb létszámú, mint ti, akkor is gondoljatok arra, hogy ti olyan katonák vagytok, akik nagyobb számú, lovas szekerekkel rendelkező hadsereg ellen mentek és a ti életetekben mindig ez legyen a kiindulás. Ne a szemeteknek higgyetek csupán, hanem mindig az ige alapján gondoljátok végig, mit kell és hogyan kell harcolnotok majd.

Furcsálni kellett volna tehát a kis létszámú sereget, hiszen az ígéret földjére, ha bemegyünk, az tejjel és mézzel folyó föld, jó és termékeny, tehát furcsa lenne, hogyha törpék laktának ott. Ott óriások laktak. A katonák mérete is mutatja, hogy milyen földet ad majd nekünk az Úr. A gazdagságukat pedig jól tükrözi, hogy lovas szekereik lehettek. Olyan harci eszközök, amelyek egyáltalán nem voltak olcsók abban az időben. Ne felejtjük el, hogy Egyiptom rendelkezett az egyik legnagyobb ilyen lovas szekeres hadsereggel, csak hogy őket már otthagyták, most Kánaán földjére igyekeznek majd bemenni. Nagy számú, fejlett technikájú, nagyon gazdag népek hadseregei.

Az újszövetségi hívó nép mit mondhat el az ellenségről? Emlékszünk, hallottuk az elmúlt úrnapi istentiszteleten is a Sátánnal kapcsolatban, aki miatt mi szabadításra, szabadítóra szorulunk, hogy nem test és vér ellen van tusakodásunk, hanem lelki személyek ellen. Személyek, csak láthatatlanok. Mégis, amikor olvasunk, hogy 'látsz majd', nekünk az üzenetben az újszövetségi kijelentés alapján ez a fizikai látásról szóló bibliai kijelentés a szó lelki látására is utal. De a magyarázatban nem véletlenül akartam kiemelni, hogy már az Ószövetségben is nemcsak testi látás, hanem lelki látásról is beszél az ige. Nem test és vér ellen, hanem lelki személyek, hatalmasságok ellen. Vajon ők többen vannak? Biztosan! Vajon lovas szekerekkel rendelkező harcosok, azaz erősebbek, mint az Úr népe? Igen. Az a fontos, hogy az Úrnál természetesen nem lehetnek erősebbek. De az Úr népénél erősebbek lehetnek, ha nem lenne ott az Úr.

Amikor Jézus is készül harcolni a Sátánnal szemben, akkor ő is erről beszél, hogy jön a világ fejedelme: és én bennem nincsen semmije. Illetve hányszor gyógyított Jézus lelki módon, amikor démonokat űzött. A gadarai ördögösből légiónyi

démont űzött ki. Jézusnak is szembesülnie kellett láthatatlan hadseregekkel, és ő is erről beszélt.

Az újszövetségi hívó népnek van egy másik fontos jellemzője, mivel Isten az ő népét gyűjti, az elveszetteket menteni akarja, a nagyon-nagyon elveszetteket is menteni akarja, akik kezdetben nagyon súlyosan ellenségei az Úrnak és az ő népének, de amikor hitre jutnak, megtérnek, akkor máris az Úr népe tagjaivá lesznek. Ehhez viszont – emlékszünk – azt mondta az Úr Jézus már a tizenkettőnek is, majd később a hetven tanítványnak, akiket kiküldött a missziói küldetésbe kettesével, hogy: elküldelek benneteket mint farkasokat a juhok közé. Ja, nem jól mondtam! A lelkipásztor is vagy téved vagy tudatosan mondja rosszul a bibliai kijelentést. Mert én is szeretnék tanként menni a gyalogos katonák ellen, amikor misszióba kell menni. Elég nekem egyedül is menni, nem kell egy másik személy.

Érdekes, hogy Jézus kettesével küldte, és azt mondta, hogy: „úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé” (Máté 10,16). „Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk” – és ez akkor is igaz, hogyha juhokként kell menni a farkasok közé. Lehet, hogy egyedül, lehet, hogy csak egy farkas, de úgy tudom a természeti törvények szerint, hogy egy farkas is elég ahhoz, hogy az egyetlen juhocskát elpusztítsa. De olyan jó a folytatás: viszont ha Jézus – most hadd mondjam így –, a jó pásztor így küldi a juhait a farkasok közé (nem test és vér ellen van tusakodásunk), viszont egyszer csak a farkas testvérré lesz, mert ő is Jézus követője, a jó pásztor juhocskájává lesz. Mert a lelki harc során Isten az övéin keresztül, a lelki harcokon keresztül menteni akarja az elveszetteket.

Amit látnak az övéi akár az Ó- akár az Újszövetségben, valóban félelemre ad okot, adhatna okot, van miért félni vagy lehetne miért félni. De a hadviselési törvény ezzel indít, hogyha igaz az, hogy a látás nemcsak lelki látás, akkor nem kell félni. Ha nem is lenne folytatás itt, akkor is igaz lehetne: „Mikor hadba mégy ellenséged ellen, és látsz lovakat, szekereket, náladnál nagyobb számú népet.” Pont. Igaz lehetne, hogy az Úr mivel ő jelenti ezt ki, akkor én ebben az Úrban bízhatok, vele tudok menni a harcba, ő fog harcolni. Ez a lelki látás, ez az igeszerű látás a félelmet elvehetné. És sokszor el is veszi talán. De Istennek tetszett mégis ráadásul még bátorítást is adni ehhez a buzdító üzenethez. Isten ígéje bátorít arra, hogy nem kell félni.

Józsué könyvének a 7. részében van szó az Ai városánál való nagy veszteségről, de utána az Úr adott győzelmet. Emlékszünk, hogy Saul és Izrael népe menyire rettegett nem is a filiszteus hadseregtől, csak egyetlen katonától, Góliáttól, aki óriás volt, de csak egy óriás. Az Úr meg azt ígérte még ebben a törvényben is Mózes idejében, hogy pontosan ez a fontos, hogy még óriások ellen is mehettek harcolni, mert őket győzitek le, illetve győzi le őket Isten. De Saul és Izrael rettegett. Már 40 napja minden nap rettegték és féltek. Még jó, hogy nem kezdett el támadni a filiszteus sereg.

Jósafát nagyon mélyen hívó, Istennek engedelmeskedő király volt. Amikor hadüzenet nélkül berontott a többszörös túlerőben levő ellenség, Josafát hírt kapott erről – a Krónikák 2. könyve 20. részében olvassuk ezt a történetet. És arról olvasunk, hogy nagyon megrettent, nagyon megijedt ő is, a tanácsosai is, az egész nép, de ő böjtöt hirdetett, Jeruzsálembe hívott mindenkit és elkezdtek imádkoz-

ni. Az imádságuk Istenbe vetett bizalomról tett bizonyosságot, viszont az imádságukban ott volt valamilyen formában az ő félelmüknek is a jellemzője. A Krónikák 2. könyve 20. rész 12. versében így mondja az imádságot: „Oh mi Istenünk, nem ítéled-e meg őket? Mert nincsen mi bennünk erő e nagy sokasággal szemben, mely ellenünk jön. Nem tudjuk, mit cselekedjünk, hanem csak te reád néznek a mi szemünk.” Benne van tehát a reménység, a bizalom, őszinte imádság, kérés, de benne van az is, hogy azért félnek.

És miről van szó a történet folytatásában? Majd nézzük meg egyébként, csak ennyit hadd mondjak, hogy az Úr válasza egy prófétán keresztül az Úr törvényében leírtak megerősítése lesz majd. Föláll egy próféta, elkezd beszélni, nem szó szerint idézi a Mózes 5. könyve 20. részében leírtakat, de amit mond Isten rajta keresztül, ennek az igei kijelentésnek az alapján igaz. Kisebbségben, de az Úrral. Itt még nem foglalkoztunk ennek a bibliai kijelentésnek a nagyobb részével, csak szinte a felvezetéssel. Amikor látod a náladnál nagyobb ellenséget, látod, hogy kisebbségben vagy, de az Úr kijelentése alapján láthatod mindezt, és ez már elég lenne. De Jósafátot is bátorítani kellett.

Az Úr ismerte az ő népét, bennünket is, és folytatódik ez a törvényi kijelentés: „Ne félj tőlük, mert veled van az Úr, a te Istened, aki felhozott téged Égyiptom földről. És mikor az ütközethez készültök, álljon elő a pap, és szóljon a népnek; És ezt mondja nékik: Hallgasd meg Izráel! Ti ma készültök megütközni ellenségeitekkel: A ti szívetek meg ne lágyuljon, ne féljete, és meg ne rettenjete, se meg ne rémüljete előttük; mert az Úr, a ti Istene, veletek megy, hogy harcoljon értetek a ti ellenségeitekkel, hogy megtartsa titeket.”

Remélem hallottuk, hogy a 3. versben négy kifejezéssel is, négy különböző szinonim kifejezéssel beszél a félelemről, rettegésről, a szív meglágyulásáról. Tehát mégiscsak problémát jelent, hogy látnak valakiket és bennük automatikusan szinte ott a félelem és hallják a legelső kifejezést, amit Isten mondani akar a felvezetés után: „Ne félj tőlük!” – ez az 1. versben. Szeretném így mondani: Istennek a buzdítása tulajdonképpen egy parancs. Az első parancs, amit ebben a bibliai törvényben, kijelentésben ad: „Ne félj tőlük!” A katona pedig a parancsnak, a vezető parancsának engedelmeskedni szokott. Akkor is ha fél, akkor is, ha nem fél. Egy katona azt teszi, amit a parancsnok mond. Akkor is, ha nem érti.

Milyen jó, hogy itt egy parancs hangzik. De ez a parancs is valaminek a részeként hangsúlyos – a folytatásból ez kiderül. Nagyon egyszerűen a jelenre, a múltra és a jövőre tekintettel is valamilyen igazságot itt kijelent Isten az ő népének: bátorsággal, mert az Úrral – ezt a címet adtam ennek a gondolatnak. Az első: kisebbségben, de az Úrral. A második meg: bátorsággal, mert az Úrral. A jelenben egy egyszerű tény, a múltra nézve egy biztos, bizonyos igazság, valóság, történeti múlt, az ígéretre tekintettel pedig a közeli és a távoli jövőre nézve is Istennek egy biztos, remélhető, igazi reménységet jelentő cselekedete a személyének a nagysága.

Az ellenség is az Isten szava szerint, a folytatásban pedig a hadviselés is az Isten ígéje szerint történjen. És ennek a gondolatnak a legelső bátorító kifejezése, kijelentése ez a parancs: „Ne félj tőlük!” Ha pedig Isten mondja ezt a bátorító szót, kifejezést, akkor megint hadd mondjam: ez már önmagában elég lenne, nem kellene a folytatás. Ha Isten nem ad semmilyen indokot, nem mondja el, hogy

miért ne féljenek ők, akkor is elmúlhatna a félelem, hiszen ha az Úr mond valamit, akkor ő, amikor kimondja, azzal együtt már munkálja is, hiszen az ő Szentlelke munkája ez az Ó- és Újszövetségben. „Ne félj tőlük!” – akkor ő munkálja, hogy nincs ott a félelem már. Vagy ha ott is van a félelem látszólag, de csak azért mondom így, hogy látszólag, mert a bátorság az a félelem ellenére is megnyilvánuló lelki tartás, erő, mert az Isten szava, parancsa a Szentlelke által erőt, bátorságot jelent.

De az Úrnak tetszett, hogy itt megint nem állt meg, hanem folytatta. És az első az a jelenre vonatkozó igazság, tény: „Ne félj tőlök, mert veled van az Úr, a te Istened!” – Amikor látod a tankos hadsereget, a jóval nagyobb létszámú hadsereget veled szemben, Izrael hadserege, akkor ha nem is láthatod a testi szemeddel, de mégis láthatod a lelki szemeddel, ahogy a hadsereget is, az ellenséget is a lelki szemeddel is kell, hogy lássad, hogy veled van az Úr, nem vagy egyedül. Ez nekünk, reformátusoknak a címerünkben is benne van a Római levél 8. rész 31. versének a b-része: „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?” Most az igei kijelentés miatt hadd mondjam így, a sorrend így van: kicsoda ellenünk, ha az Isten velünk? A 'kicsoda ellenünk'-nél még lehet, hogy félelem van, de 'ha az Isten velünk', akkor már elmúlhat a félelem.

„Veled van az Úr, a te Istened” – itt még nem is álltak föl a harctérre a frontvonalra. Csak az az állapota az ókori izraeli hadseregnek, hogy mentek harcolni. Harcba hívták őket. Vagy mennek valamelyik városhoz, mert el kell foglalni és egyszer csak a város, az ellenséges város katonái, királya jönnek kifele, de még ők se álltak föl a harctéren. Csak az látszik, hogy itt kemény harc lesz és jóval nagyobb az ellenség, de „veled van az Úr, a te Istened”. Még nincs harc, még a harci előkészületek sem kezdődtek el, csak látni azt, hogy nagyon kemény harc vár ránk.

Természetesen valószínű mi is úgy vagyunk, hogy amikor már elkezdődik a harc, akkor már benne vagyunk és ott már sok mindent tenni kell, csinálni, akkor már lehet, hogy nem is annyira izgulunk. De amikor előtte vagyunk valaminek, ami nagyon izgalmas, talán félelmet keltő, amíg nem indul el valami, addig még az a várakozás is néha félelmet keltő vagy izgatottá tesz. Saul és Izrael Góliáttal és a filiszteusokkal szemben 40 napon át voltak úgy, hogy remegtek és féltek. Egyébként ott föl is vonultak a hadseregek, csak az volt mondva, hogy ha valaki vállalja Góliáttal a harcot, akkor nem lesz harc.

A fenyegetés idején az Úr jelenléte. Józsué könyve 1. részének 5. versében Isten úgy bátorítja Józsuét Mózes halála után, hogy ahogy Mózeszel vele voltam, veled is veled leszek. Timótheushoz írt 2. levél 4. rész 17. versében Pál arról beszél – ez az utolsó levele, valószínű ezután nem sokára meg is halt, kivégezték –, a szeretett gyülekezeteinek, Timótheusnak, barátjának, lelki testvérének, szolgatársának, hogy amikor a védekezése alkalmával ott volt a bíróság előtt, nem volt senki mellette, mindenki elhagyta őt, nem volt ott senki, „de az Úr mellettem állott”.

S olyan bátorító az az egyszerű tény is, hogy Jézus maga is megéli ezt. Még csak a Gecsemáné kertben van, még messze van a kereszttől – ilyen értelemben mondva az üzenet miatt –, de a Gecsemáné kertben is az Atya közelségét, jelenlétét éli át. Egyébként ezt ki is mondja a tanítványoknak: mindnyájan el fogtok hagyni engem, de az Atya mellettem van. „Veled van az Úr, a te Istened.”

„Ne félj tőlük, mert veled van az Úr, a te Istened...” – de rögtön ebben a kijelentésben is jön a folytatás – „...aki felhozott téged Égyiptom földéről.” Azért álllok meg mindig az egyes kifejezéseknél, hogy érzékeltessem, hogy Isten nagyon keveset is mondhatott volna ebben a törvényben. Mégis viszonylag többet beszél, hosszan beszél. A törvénynek a leírása, a passzusok, a paragrafusok elég sok, mert be akarja mutatni az ő népének, hogy milyen az, amikor vele, érte harcolhatnak.

„Aki felhozott téged Égyiptom földéről” – ez a múltbeli bizonyosság. Nagyon kifejező a „felhozott” igének az alakja, ugyanezt a szót használja mindig a Szentírás, amikor a hívő ember vagy Isten népe, az egész gyülekezet áldozatot visz fel az oltárra akár a szent sátor, akár a templom idején. Felvinni az áldozatot az oltárra. Arról van szó, hogy aki viszi, abszolút mértékben ő a cselekvő. Itt arról beszél: Isten hozott fel téged Egyiptomból – pedig hát ők jöttek, ők sétáltak, követték az Urat. De Isten hozott fel, teljes mértékben Isten cselekvésén van a hangsúly. Az az Isten, az az Úr van velünk itt a harcmezőn, aki Egyiptomból felhozott bennünket.

Hogyan is volt az az Egyiptomból való felhozás? Remélem, emlékszünk a történetre, hiszen az Egyiptomból való felhozásnak az indulása még a csipkebokornál kezdődik, hiszen Isten ott szólítja meg Mózeset, hogy ő majd mit készül tenni. Már ott elmondja, majd én kihozlak benneteket hatalmas kézzel. Benne van a tíz csapás menete, ahol Mózes maga is valamikor meginog. A tíz csapás története is érzékelteti, hogy az ellenséget az Úr – néha úgy tűnik az övéinek – nem időben győzi le. De emlékszünk, hogy Isten pontosan ezt mondta, hogy én azonnal is kihozhatnálak benneteket, de nem ezt fogom tenni, mert meg akarom mutatni, hogy milyen hatalmas kézzel szabadítalak meg titeket. A fáraó meg a serege, népe tapasztalni fogja az én ítélő hatalmamot, amiben ti megláthatjátok, hogy milyen szabadító Isten vagyok én a ti számotokra.

Azután a kivonulás elején is még mindig probléma van, hiszen az egyiptomi hadsereg, a harci szekerek jönnek, hogy visszavigyék Izraelt. Körbezárják, és ott van a Vörös-tenger. Izrael pedig fiai rettenetesen megijednek (2Mózes 14), rettegnek és félnek, de közben a kijelentésben ott van, hogy ezt Isten így tervezte. Tudatosan teszi ezt az Úr, mert az egyiptomi fáraót és seregét el akarja pusztítani végérvényesen. Az ő népe megláthatja, hogy milyen szabadítást visz végbe, ezért kettényitja a Vörös-tengert. Nem a nép, hanem az Úr! Teljes mértékben az Úr cselekszik, a népnek csak át kell menni. Mózesnek a pálcája, amit mutat a Vörös-tengerre a szétnyílásnál, majd az összecsukódásnál, az csak jelképezi azt, hogy itt az Úr cselekszik. Egyedül és kizárólag Isten cselekszik.

„Ne félj tőlük, mert veled van az Úr, a te Istened, aki felhozott téged Égyiptom földéről” – az a probléma, hogy úgy tűnik, itt nekünk harcolni kell mégis, hiszen ott a hadsereg. Nem sokára föláll és mennünk kell harcolni. De az az Isten van velünk, az Úr, aki úgy is tud harcolni, ha akar, hogy az övéinek semmit nem kell csinálni. Most nekünk kell, de az alapján, hogy velünk van az Úr, aki felhozott Egyiptomból.

Az Úr Jézus váltságműve még az egyiptomi felhozatalnál is hatalmasabb. Ott is csak az Úr cselekedhetett. Egyedül Jézus. Ráadásul úgy, hogy ő egyedül maradt, emlékszünk, még az Isten is elhagyta. De végbe vitte a szabadítást. És ez egyéni-
leg is és közösségi életünkre nézve is nekünk személyessé lett, ezért vagyunk az

Úr népe, ezért van ellenség nekünk is az újszövetségi időben, mert mi az Úréi vagyunk. Péter 1. levele, 2. rész 9. vers: „Ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy...” – és folytatja, hogy milyen feladatot bíz az Úr ránk.

A harcainkban még nem kezdődött el a harc, még csak látjuk az ellenséget, még nem is volt előkészület, még mindig csak itt tartunk, de már velünk van az Úr, jelen és a múlt bizonyossága, hogy ez az Úr van velünk. A múlt bizonyossága alapján ugyanakkor a jövő ígérete is. Ez igazából a leghosszabb, a 2-4. versek. De ebben Isten arról beszél, amikor már végre fölállnak a hadseregek és egyszer csak nemsokára elkezdődik a csata. Itt a kijelentésben még nem indul el a harc, csak arról beszél, hogy amikor az ütközethez készültök, még mielőtt elindulnátok, az első lépést is megtennétek, a pap szóljon a néphez. A pap ebben az esetben az Úr szolgálja, a tanító, aki a törvényt elmondja, aki az Úr jelenlétét képviseli is természetesen. Fontos: még csak készültök az ütközethez. Már nemcsak látni az ellenséget, hanem készülni a harcra.

A szónak a jelentése miatt hadd mondjam így: valaki, akinek a betegségéről kiderült, hogy műteni kell és nem kis műtét, és készülök bemenni. Ez is egy nagy lelki harc. Itt személyről van szó. Vagy a gyülekezet szembesül egy nagyon nehéz élethelyzettel, nagyon komoly lelki harccal és valamit tenni kell. De nem tudunk még tenni, még csak készülünk valamit tenni.

Amikor Isten ígéje erre az időpontra, állapotra nézve beszél, akkor mondja el: „Hallgasd meg Izráel!” – ugyanaz a kifejezés szerepel itt, mint ami csupán még néhány helyen, ami azt jelzi, hogy nagyon-nagyon fontos, egy életre szóló isteni kijelentés. „Ti ma készültök megütközni ellenségeitekkel: A ti szívetek meg ne lágyuljon, ne féljete, és meg ne rettenjete, se meg ne rémüljete előttük; mert az Úr, a ti Istenetek veletek megy...” – figyeljük, nem azt mondja, hogy veletek lesz, hanem „veletek megy” – „...hogy harcoljon érettetek a ti ellenségeitekkel, hogy megtartsa titeket.” Állni a csatasorban hallva a buzdítást, nemsokára az első lépés, majd a második, aztán már valószínű roham lesz a „tankok” ellen, de az Úrral együtt. Nemcsak mi rohanunk, hanem az Úr is szalad velünk. Így mondja: „mert az Úr, a ti Istenetek veletek megy”.

Most nem az Úr személyén van a hangsúly, hanem az ő tettén: veletek lesz ő, most pedig csinál valamit. De nem azt mondja, hogy harcol az Úr, hanem azt: megy az Úr veletek azért, hogy harcoljon. Fontos tehát, hogy az Úr jelenléte abban, hogy miközben mi megyünk a harcba vagy készülünk és nem sokára elindulunk, nemcsak itt van az Úr most is velem, hanem tudom, hogy velem együtt tesz minden lépést meg. És azért jön velem együtt, mert az Úr azt akarja igazolni, hogy ő harcol értetek az ellenséggel.

Akkor tehát ki harcol a „tankok” ellen? Akkor nem mi harcolunk, hanem az Úr, mert az Úr harcol értünk az ellenséggel. Az ellenséget az Úrra kell bízni. De most abban a jelentésben, hogy mégis harcolni kell a katonáknak, mert van, amikor az Úr úgy ad győzelmet, hogy nem is kell harcolni, de itt arról van szó, hogy: fölálltok a harctéren és nemsokára mentek harcolni, de nem kell félnetek, bátran, a biztos győzelem tudatában, mert az Úr harcol. Megy veletek, hogy harcoljon – benne van tehát a cél.

A HADVISELÉS TÖRVÉNYE

Hadd emeljem ki, hogy a Károli-fordítás adja vissza a legjobban az ősi szövegnek a jelentését, az új fordítás egyáltalán nem érzékelteti ennek a hangsúlyát, hogy megy az Úr, hogy harcoljon. Ez így sokkal kifejezőbb: harcol értetek, értünk az ellenséggel. A katona is forgatja talán a fegyvert, de itt az Úr harcol.

A másik pedig, nemcsak azért, hogy harcoljon, hanem hogy megtartson titeket. Itt a kifejezés az az állítmány a héberben, amiből Józsué neve is származik vagy az Úr Jézus neve. Az az állítmány, amit minősítetten akkor használ a kijelentés, amikor Istennek a segedelmét, a hatalmas szabadító munkáját akarja bemutatni. A szabadító – de a Károli nem véletlenül fordítja így, hogy megtartsón, megtartó. Itt is olyan alakban szerepel az állítmány, ami azt jelzi, hogy ő, Isten okoz valamit az övéi érdekében, az övéin meg az ellenségén.

Szabadít – de a Károliban megtart. Nemcsak megszabadít, hanem mindvégig, mindörökké megtart. Közel és távoli jövőben egyaránt. Ebben a csatában is, a következő csatában is. Egészen addig, amíg a messiási ígéreteket be nem teljesíti, valamint a messiási ígéretet – egyes számban – teljesen, amíg az Úr Jézus el nem jön a mi esetünkben. Azért kell a hadviselési törvényt komolyan venni és eszerint cselekedni és élni a katonáknak, mert Istennek megvan az ő üdvözítő terve és ezt ő végbe viszi a személyes életünkben, a nép életében. Ebben a harcban és ebben a csatában, és a következőkben mindvégig.

Jósafát azt tapasztalja meg, mert a kijelentés úgy szólt, hogy nem is kell harcolnotok, mert majd az Úr támaszt ellenségeskedést a sokszoros túlerőben levő ellenség között. Ezért amikor kimennek a harctérre, Jósafát az énekeseket állítja legelőre és elkezdik az Urat imádni, magasztalni a győzelemért, és valóban úgy történt, hogy amikor elkezdtek énekelni, akkor ölték meg egymást az ellenséges seregek. Jósafát és Izrael seregei már csak a halottakat látták ott a harctéren.

Dávid mit csinált? Góliáttal szembe megy, fut a harcra, de azt mondja, hogy: „Te karddal, dárdával és pajzsral jössz ellenem, én pedig a Seregek Urának, Izrael seregei Istenének nevében megyek ellened, akit te gyalázzal illetél” – és elhajítja a követ. És, milyen könnyű volt eltalálni, hiszen Góliát egy hatalmas óriás, egy óriásnak a fejét könnyű eltalálni, igaz? Nem erről van szó! Azt a követ valaki más irányította. Hiszen azt mondta Dávid, hogy az Úr nevében megyek. Én csinálom, amit csinállok, de az Úr adja a győzelmet.

Saul királyt negatív módon említettem Góliát történeténél. Sault, aki Pál is pozitív példaként lehet. Nemcsak kimenti Isten a börtönből, mert neki szolgálni kell még Filippiben is és utána, hanem miközben csodát tesz, aközben egyszer csak a börtönőr megtér. Üdvözülni ő is meg a háza népe is azért, mert Saul és Silás ott a börtönben látszólag vesztes csata után vannak, de közben az Úr így aratott győzelmet.

A hadviselési törvény Isten mindenkori népére áll. Ez a törvény is Jézusra mutat és Jézusban teljesezett be. És igaz, hogy minden Jézusban és Jézus által és Jézusért teljeseedik be ma is számunkra. A bizalom és a hit ragadja meg ennek az isteni kijelentésnek az igazságát és éli át a harc idején az Úr jelenlétét, az Úr velünk jövetelét, az Úr harcát, az Úr megtartó munkáját. A bizalom – emlékszünk – azt jelenti, hogy én nemcsak ismerem valamit, hanem elfogadom igaznak, abban maximálisan megbízom és pontosan ezért engedelmeskedem annak, amit az Úr mond.

Ebben az isteni kijelentésben a hadviselési törvényben az Úr a kisebbségben levő népének, katonáinak, hőseinek bátorításul mondja: kisebbségben, de az Úrral és pontosan ezért bátorsággal, mert az Úrral.

Imádkozzunk!

Áldunk azért, mennyei Édesatyánk, hogy az Úr Jézusnak is meg kellett harcolnia mindezt. Imádunk, hogy ő tökéletesen, győztesen, istenfiúi engedelmességgel tette mindhalálig.

Megvalljuk, Urunk, bűnbánattal, hogy volt, amikor mi nem mertünk bízni benned. Erősebb lett a félelem, a remegés, a kétségbeesés talán vagy a reménytelenség. De köszönjük, hogy csak ebben a néhány bibliai versben is mennyire bátorítóan, buzdítóan szólsz.

És, Urunk, a te szavad munkálkodik Lelked által. Köszönjük, hogy személy szerint is és mint gyülekezeti közösséget is erősítesz.

Azt is, hogy a mi lelki harcaink idején is igaz: nem kell félnünk, mert velünk vagy, jössz velünk, hogy harcolj és ott szabadíts, megtarts.

Köszönjük, hogyha ezen keresztül a még elveszett családtagunkat, a gyülekezetbe járó még hozzád nem tartozó egyháztagjainkat vagy magyar népünk közt is azokat, akiket rajtunk keresztül akarsz megnyerni, megmented. Urunk, köszönjük, hogy mi ezért most imádkozhatunk is. Hogy te ma is tudsz csodát tenni, hiszen Saul is megtért a damaszkuszi úton. Segíts ezért nekünk otthon is, itt a gyülekezetben, a munkahelyen úgy élni, hogyha harcolni kell, harcolni akarsz általunk, győztes legyen az a harc.

Imádkozunk a mi népünk hozzád téréséért. Vezetőinkért is ennek a fényében hadd kérjünk. Kérünk, hogy a mi vezetőink között is minél többen hadd legyenek, akik hisznek benned.

Könyörgünk ma is Kárpátaljáért, a kárpátaljaiak helyzetéért. Köszönjük, hogy ott változások is lettek az utóbbi hónapokban, hetekben. De egyedül te adhatsz ott is szabadulást, megoldást. Addig is adj az ottani te népednek, magyarjainknak is türelmet és beléd vetett bizalmat.

És kérünk, Urunk, hogy te vigasztald a koreai nemzetet. Ott olyan sok hívó testvérünk van, lehet, hogy az elhunytak között is. Kérünk, hogy ők is hadd tudjanak rád tekinteni. S ha neked kedves, add, hogy minél hamarább megoldódjon ez az olyan megoldhatatlannak látszó hajókiemelés. S azt is, hogy megtaláljanak minden elhunytat. Hadd kérjük ezt tőled mind gyülekezet is, Urunk.

Hallgasd meg, kérünk, a csendben elmondott imádságunkat is most.

Ámen.

393. ének

Ne csüg- gedj el, ki- csiny se- reg,
Bár el- pusz- tí- tá- sod- ra tör,

Ha rád zú- dul vad el- le- ned,
Gond, ké- tel- ke- dés mit gyö- tör?

Hogy vég- kép ösz- sze- tör- jön;
Nem lesz ez így ö- rök- kön!

Bíz- zál: ü- gyed az Is- te- né,
Né- pét Ő el nem ej- te- né:

Ő áll majd bosz- szút ér- ted;

Ő ál- lít Ge- de- ont mel- léd,

Ál- ta- la har- cod- ban meg- véd,
Szent i- gé- jét és té- ged.

2. Él az Úr, áll ígérete:
Ördög s világ minden csele
Megszégyenül mi rajtunk!
Vélünk az Úr, mi Ő vele,
Végtelen az Ő ereje:
Győzelmet kell aratnunk.

Krisztusunk, segélj, el ne hagyj,
Pártfogónk végig te maradj:
Oltalmazd neved által,
Hogy, mint hű nyájad teneked
Zenghessünk dicséreteket
Víg, boldog hál'adással!